Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2017:023.003111
DOSAR NR. 595/2/2017

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
SENTINŢA CIVILĂ NR. 3111
ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN DATA DE 11.09.2017
CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREŞEDINTE: CRISTINA ARDELEANU
GREFIER: DANIELA NUCĂ

Pe rol soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulate de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII,** în contradictoriu cu pârâtul **OPROIU MARCEL**, având ca obiect „constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securităţii”.

La apelul nominal făcut în şedinţa publică a răspuns reclamantul prin consilier juridic cu delegaţie la dosar, lipsă fiind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, care a învederat instanţei că la 27.07.2017, prin Serviciul Registratură, s-au depus înscrisuri din partea reclamantului, iar la 11.09.2017 pârâtul a depus cerere de amânare în vederea angajării unui apărător, după care:

Curtea pune în discuţie cererea de amânare formulată de pârât.

Reclamantul, prin consilier juridic, se opune încuviinţării cererii, menţionând că pârâtul a avut posibilitatea angajării unui apărător de la comunicarea cererii de chemare în judecată.

Curtea, în temeiul art. 222 C.pr.civ., respinge ca neîntemeiată cererea de amânare formulată de pârât, reţinând că nu sunt îndeplinite condiţiile de încuviinţare a acesteia, pârâtul având suficient timp să efectueze demersurile necesare pentru angajarea unui apărător de la comunicarea cererii de chemare în judecată până la acest termen.

Nemaifiind cereri prealabile de formulat sau excepţii de invocat, Curtea acordă cuvântul asupra propunerii probelor.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită proba cu înscrisurile aflate la dosarul cauzei.

Curtea, deliberând, încuviinţează părţilor proba cu înscrisurile depuse la dosar, în temeiul art. 258 raportat la art. 255 C.pr.civ., apreciind că este admisibilă potrivit legii şi poate să ducă la soluţionarea procesului.

Nemaifiind alte cereri de formulat, excepţii de invocat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul în dezbateri.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea cererii, constatarea calităţii de colaborator al securităţii în ceea ce-l priveşte pe pârât, întrucât, în informaţiile date organelor de securitate, acesta s-a referit la activităţi potrivnice regimului comunist.

Curtea declară dezbaterile închise, în temeiul art. 394 alin. 1 C.pr.civ., şi reţine cauza spre soluţionare.

CURTEA,

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanţe la data de 20.01.2017 sub numărul 595/2/2017, reclamantul Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat pronunţarea unei hotărâri prin care să se constate calitatea de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Oproiu Marcel(fost Pachiu).

În motivare, reclamantul a arătat că pârâtul ocupă funcţia de membru în cadrul Consiliului local Drăguţeşti, judeţul Gorj. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.

293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)[1].

Din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/784/08.04.2016, a rezultat că pârâtul, electrician în cadrul A.E.I.E.A. București, Brigada Rovinari, a fost recrutat în scopul prevenirii producerii unor evenimente sau stări de spirit necorespunzătoare. A semnat olograf un Angajament, preluând numele conspirativ „DOBRINOIU".

A arătat că pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Cu privire la această primă condiție a susținut că notele informative identificate în dosarul personal, furnizate Securității de către pârât, cu numele conspirativ „DOBRINOIU", cuprind informații care se referă la elogierea modului de viață capitalist:

- *„Sursa vă informează despre I.I. că, în repetate rânduri, de față cu colegii, laudă modul de viață capitalist, făcând comentarii negative la adresa orânduirii noastre, sub influența postului de radio <Europa liberă>, afirmând chiar că, dacă nu ar fi familist, l-ar încerca gândul să facă o călătorie nelegală în una din țările acestea, deoarece de la el din localitate au plecat foarte mulți și toți au acum situații materiale bune sau chiar foarte bune. Toate acestea le discută cu colegii lui de navetă sau diverși prieteni. Dintre persoanele care îl cunosc mai bine menționez pe P.Ș., F.N." (R 250420, vol. 2, f. 5);*
- *„C. I., este electrician la AE – IEA Buc., îl cunosc din anul 1986, este căsătorit și are 2 copii, este un meseriaș bun, are o soră stabilită în AUSTRALIA și se pare că este influențat de veștile pe care le transmite aceasta prin scrisori, întrucât apreciază modul de viață în Occident și străinii, iar în rândul colegilor se discută că ar intenționa să se stabilească la sora sa în străinătate", (R 250420, vol. 1, f. 15);*
- *„Sursa vă informează despre C. I. /.../. În legătură cu fapta sa, săvârșită anul trecut nu discută nimic cu colegii de muncă, nici despre sora sa stabilită în AUSTRALIA. Într-o discuție purtată de curând cu colegul M.D., la care a participat și sursa, acesta i-a zis că dacă reușea să fugă era acum capitalist și nu își mai băga colegii în seamă. La această afirmație a lui M., C. nu a răspuns nimic, dar se vedea pe fața acestuia că îi pare rău că nu a izbutit să fugă" (R 250420, vol. 2, f. 3-3v).*

A arătat că este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, postul de radio „Europa Liberă" a avut în permanență o poziție anticomunistă, fiind atent monitorizat de organele de Securitate. În acest context, audierea și eventual colportarea știrilor transmise de acest post de radio, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist. De asemenea, comparațiile dintre condițiile de trai din Europa capitalistă și cele din România comunistă au constituit pentru organele de Securitate, întotdeauna, motive de deschiderea a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului punea accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploatator, în consecință și asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În legătură cu această primă condiție, a susținut că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O

interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului" doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la criticile aduse regimului totalitar, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise sau la opțiunile religioase, toate aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât acestea erau neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este îndeplinită deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunea sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

Urmare a informării de către pârât din data de 24.03.1989, asupra celui denunțat, au fost luate măsurile: „Se vor face verificări complete despre persoana în cauză în termen de 30 de zile", generând, noi ingerințe în viața privată a celui denunțat (R 250420 vol. 2, f. 5).

În concluzie, informațiile furnizate de domnul OPROIU Marcel au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

La termenul din 11.09.2017 Curtea în baza art. 255 și art. 258 Cod procedură civilă a încuviințat reclamantului proba cu înscrisuri, considerând-o utilă, concludentă și pertinentă pentru justa soluționare a cauzei.

Analizând materialul probator administrat în cauză, Curtea reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului".

Din cuprinsul relațiilor furnizate de Direcția pentru Evidența Persoanelor si Administrarea Bazelor de Date rezultă că pârâtul Oproiu Marcel este una și aceeași persoană cu Pachiu Marcel, numele de Oproiu fiind dobândit prin căsătorie, la data de 04.12.1994.

Din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/784/08.04.2016(filele 10 – 17) și al raportului cu propuneri de recrutare ca persoană de sprijin a numitului Pachiu Marcel din 24.06.1988(filele 31-33), rezultă că pârâtul Oproiu Marcel(fost Pachiu) a fost recrutat în scopul prevenirii producerii unor evenimente sau stări de spirit necorespunzătoare în cadrul A.E.I.E.A București, Brigada Rovinari, unde își desfășura activitatea în calitate de electrician. A semnat olograf un Angajament, fiindu-i atribuit numele conspirativ „Dobrinoiu "(fila 36).

Din analiza înscrisurilor aflate la dosar reiese întrunirea primei cerințe legale, respectiv furnizarea de către pârât organelor de securitate a unor informații privind activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În ceea ce privește sintagma *activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*, Curtea apreciază că, din perspectiva rațiunii și finalității legii, trebuie avut în vedere ceea ce autoritățile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activități și/sau

atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanşa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delaţiuni, aceste autorităţi fiind cele care defineau în mod discreţionar atât ceea ce era permis, cât şi ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiţie impusă de legiuitor, au fost identificate în dosarul nr. R 250420 vol. 1 şi 2 şi se referă la elogierea de către diferite persoane a modului de viaţă capitalist.

Astfel, Curtea reţine că în dosarul nr. R 250420 vol. 1 (nota de relaţii din 28.06.1988) (fila 37) şi în vol. II nota informativă din 09.12.1988(filele 50-51) se regăsesc următoarele informaţii furnizate de pârât:

„ . . . . , este electrician la AE - IEA Buc, îl cunosc din anul 1986, este căsătorit şi are 2 copii, este un meseriaş bun, are o soră stabilită în AUSTRALIA şi se pare că este influenţat de veştile pe care le transmite aceasta prin scrisori, întrucât apreciază modul de viaţă în Occident şi străinii, iar în rândul colegilor se discută că ar intenţiona să se stabilească la sora sa în străinătate".

„Sursa vă informează despre . . . . , electrician la AE-IEA Buc, brigada Rovinari, că se achită de toate sarcinile de serviciu trasate de şefii ierarhici superiori, în cadrul colectivului are o comportare bună, este apreciat de şefii săi, urmând ca în perioada următoare să fie numit şef de echipă. În legătură cu fapta sa, săvârşită anul trecut nu discută nimic cu colegii de muncă, nici despre sora sa stabilită în AUSTRALIA. Într-o discuţie purtată de curând cu colegul . . . . , la care a participat şi sursa, acesta i-a zis că dacă reuşea să fugă era acum capitalist şi nu îşi mai băga colegii în seamă. La această afirmaţie a lui . . . . nu a răspuns nimic, dar se vedea pe faţa acestuia că îi pare rău că nu a izbutit să fugă ".

Nota ofiţerului: „ . . . . se află în S.I (supraveghere informativă), fiind prins în tentativă de rămânere în străinătate.

Sarcini: sursa a fost instruită să aprofundeze discuţiile cu acesta pentru a ne informa cu poziţia sa actuală şi dacă intenţionează să părăsească ţara prin trecerea frauduloasă a frontierei. Măsuri: Nota se exploatează la S.I. . . . .

Faţă de conţinutul acestor delaţiuni, Curtea reţine că este de notorietate faptul că, în perioada comunistă, comparaţiile dintre condiţiile de trai din Europa capitalistă şi cele din România comunistă au constituit pentru organele de securitate, întotdeauna, motive de deschidere a unor dosare de urmărire informativă. De asemenea este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului comunist punea accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, ori în aceste condiţii comentariile referitoare la condiţiile de trai din Europa capitalistă reprezentau tot atitudini potrivnice regimului comunist.

De asemenea materiale furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiţie impusă de legiuitor, au fost identificate şi în dosarul nr. R 250420 vol. 2.

Astfel, Curtea reţine că în dosarul şi nr R250420 vol. 2 (nota informativă din 24.03.1989) (filele 54-55) se regăsesc următoarele informaţii furnizate de pârât:

„Sursa vă informează despre . . . . că, în repetate rânduri, de faţă cu colegii, laudă modul de viaţă capitalist, făcând comentarii negative la adresa orânduirii noastre, sub influenţa postului de radio <Europa liberă>, afirmând chiar că, dacă nu ar fi familist, l-ar încerca gândul să facă o călătorie nelegală în una din ţările acestea, deoarece de la el din localitate au plecat foarte mulţi şi toţi au acum situaţii materiale bune sau chiar foarte bune. Toate acestea le discută cu colegii lui de navetă sau diverşi prieteni. Dintre persoanele care îl cunosc mai bine menţionez pe . . . . , ...

Nota ofiţerului: „ . . . . apare pentru prima dată cu astfel de comportări, informaţia fiind de primă sesizare.

Sarcini: Sursa a fost instruită să ne informeze cu date concrete şi anume când discută (data), care sunt persoanele care participă la discuţii şi poziţia acestora.

Măsuri: Se vor face verificări complete despre persoana în cauză în termen de 30 de zile".

Faţă de conţinutul acestor delaţiuni, Curtea reţine că este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, postul de radio Europa Liberă a avut în permanenţă o poziţie anticomunistă,

fiind monitorizat în mod constant de organele de Securitate. În aceste condiţii, audierea şi diseminarea ştirilor transmise de acest post de radio reprezentau tot atitudini potrivnice regimului comunist.

Pe cale de consecinţă, Curtea apreciază că furnizarea unor informaţii de această natură se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist şi nu se poate reţine că pârâtul nu avea cunoştinţă de faptul că delaţiunile sale ar putea avea urmări asupra persoanelor semnalate.

Curtea constată că şi ce-a de-a doua condiţie legală, prevăzută de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu puteau rămâne fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat faptul că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare şi a vizat această consecinţă.

În concluzie, Curtea reţine că informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viaţă privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

Faţă de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, Curtea, în temeiul art. 11 alin. 1 din acelaşi act normativ, va admite prezenta acţiune şi va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂŞTE:

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII**, cu sediul în sector 3, Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul **OPROIU MARCEL**, cu domiciliul în sat ......, comuna ......, judeţul Gorj.

Constată calitatea pârâtului Oproiu Marcel, ns. La 01.12.1964, în Novaci, jud. Gorj, fiul lui Petre şi Elena, de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare, ce se depune la Curtea de Apel Bucureşti.

Pronunţată în şedinţă publică azi, 11.09.2017.

PREŞEDINTE,
CRISTINA ARDELEANU

GREFIER,
DANIELA NUCĂ

Red./tehnored./C.A./2017/ 4 ex.

CONFORM CU ORIGINALUL

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. adm.
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 595/2/2017 se legalizează de noi.
GREFIER

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. ..../
.... în sumă de ....lei

Definitivă prin respingerea recursului ... cf. dec. nr. 19 din 09.09.2020 dr. 595/2/2017 ...